

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Гребінківської селищної ради

ЗАСУХА Р. В.

Розпорядження від 15.07.21 р. № 209

ІНСТРУКЦІЯ

про заходи пожежної безпеки

І. Галузь застосування

Ця інструкція поширюється на службові, складські, допоміжні, житлові приміщення та територію, встановлює основні вимоги до забезпечення пожежної безпеки у них і є обов'язковою для вивчення та виконання всіма працівниками організації.

2. Вимоги пожежної безпеки до утримання будівель, споруду приміщення

Для всіх будівель і споруд необхідні бути визначені категорії та зони пожежної небезпеки. На входних дверях приміщень вивішується табличка з їх визначенням. Усі будівлі, споруди, приміщення і територія повинні своєчасно очищатися від горючого сміття, відходів виробництва та постійно утримуватися у чистоті. Розміщення у приміщеннях меблів та обладнання слід здійснювати таким чином, щоб забезпечувався вільний евакуаційний прохід до дверей виходу, який дорівнює ширині дверей, але не менше 1 м. За наявності у приміщенні однієї виходу дозволяється розмішувати в ньому не більше 50 осіб. Евакуаційні шляхи (проходи, коридори, сходові марші тощо) і виходи повинні постійно утримуватися вільними, нічим не захарашуватися.

На кожному поверсі вивішується план евакуації на випадок пожежі. Не допускається зберігати, у тому числі тимчасово, інвентар та різні матеріали у тамбурах виходів, у шафах (нішах) для інвентарних комунікацій, зачиняти на замки та інші запори, що важко відчиняються зсередини, зовнішні евакуаційні двері у разі знаходження в будинку людей. При необхідності встановлення на вікнах приміщень де перебувають люди решіток, останні повинні відкриватись, розсуватись або зніматись. Під час організації і проведення заходів з масовим перебуванням людей слід дотримуватись таких вимог:

- при кількості людей понад 50 осіб дозволяється використовувати приміщення забезпечене не менше ніж двома евакуаційними виходами, не має на вікнах глухих решіток, а в будівлях з горючими перекриттями розташовані не вище другого поверху;

- забороняється влаштування складових чи інших допоміжних приміщень під сходовими маршами;

- особи, яким доручено проведення таких заходів, перед їх початком зобов'язані ретельно оглянути приміщення і переконатись у повній готовності останніх у протипожежному відношенні, у тому числі забезпечені потрібною кількістю первинних засобів пожежогасіння, справних засобів зв'язку, пожежної автоматики та сигналізації;
- має бути організоване чергування в актовій відповідальних чергових;
- не дозволяється заповнення приміщень людьми понад встановлено норму (0,75 м² на одну людину), звуження проходів між рядами (не менше 1м), установка в проходах додаткових стільців тощо.

Пожежні крани, які є у будинку, повинні бути укомплектовані пожежними рукавами і стволами одного з ним діаметра, а також важелем для полегшення відкривання вентиля, утримуватися справними доступними для використання. Не рідше одного разу на шість місяців вони мають перевірятися на працездатність службою, яка здійснює їх технічне обслуговування (членами ДНД). Пожежні рукави необхідно утримувати сухими, складеними у „гармошку” або подвійну скатку, приєднаними до крана та ствола. Використання пожежних рукавів для господарчих та інших потреб, не пов'язаних з пожежогасінням, не допускається. Пожежні шафи для розміщення кранів слід пломбувати. На дверцятах із зовнішнього боку необхідно після літерного індексу „ПК” вказати порядковий номер крана та номер телефону виклику пожежної охорони.

Встановлюючи шафи слід враховувати можливість розміщення у них двох вогнегасників. Будинок та приміщення повинні бути забезпечені необхідною кількістю вогнегасників згідно з вимогами Правил пожежної безпеки в Україні, їх слід встановлювати у легкодоступних та видних місцях (коридорах, біля входів або виходів приміщень) таким чином, щоб вони не заважали під час евакуації і була можливість прочитування маркувальних написів на корпусі (інвентарний номер, пломби на пристроях ручного пуску, бирки, порядок приведення в дію, червоне фарбування). Відстань від можливого осередку пожежі (найбільш віддаленого місця у приміщенні) до місця розташування вогнегасника не повинна перевищувати 20м, але кількість вогнегасників повинна бути не менше двох на поверх. Місця знаходження вогнегасників слід позначати вказівними знаками згідно чинними стандартами. Зарядження та перезарядження вогнегасників має виконуватися згідно інструкції з їх експлуатації (не рідше одного разу на рік). Перезарядженню підлягають також вогнегасники із зірваними пломбами. Усі працівники повинні вміти користуватися вогнегасниками та внутрішніми пожежними кранами. Горища, електрощитові та інші технічні приміщення не повинні використовуватися не за призначенням (для зберігання меблів, устаткування, інших сторонніх предметів). Двері горищ, електрощитових слід утримувати зачиненими. На дверях цих приміщень повинно бути вказане місце знаходження ключів. Стан вогнезахисної обробки деревинних конструкцій перевіряється не менше одного разу на рік зі складанням акта перевірки; організація, яка проводить вогнезахисну обробку складає акт про виконану роботу. У складських приміщеннях зберігання різних речовин та

матеріалів має здійснюватися з урахуванням їх пожежонебезпечних, фізико-хімічних властивостей і сумісності. Спільне зберігання легкозаймистих та горючих рідин з іншими матеріалами, зберігання кислот у місцях, де можливе їх стикання з речовинами органічного походження не дозволяється, матеріали необхідно зберігати на стелажах або укладати у штабелі, залишаючи між ними проходи шириною не менше 1м. відстань між стінами та штабелями повинна бути не менше 0,8м. Зберігання навалом та впритул до приладів і труб опалення не дозволяється. Приміщення, де використовуються комп'ютери, слід оснащувати переносними вуглекислотними вогнегасниками. Персональні комп'ютери після закінчення роботи на них повинні відключатися від електромереж.

Електрозварювальні та інші роботи, пов'язані з застосуванням відкритого вогню дозволяється тільки з письмового дозволу начальника або особи, яка виконує його обов'язки. Дозвіл на проведення вогневих робіт повинен оформлюватися напередодні проведення цих робіт. До проведення вогневих робіт допускаються тільки кваліфіковані працівники, які мають при собі посвідчення газоелектрозварника і талон про складання заліку з правил пожежної безпеки. Проведення вогневих робіт дозволяється тільки після виконання заходів щодо забезпечення пожежної безпеки при справному газоелектрозварювальному обладнанні. Виконання вогневих робіт повинно негайно припинитися на вимогу особи, відповідальної за безпечне проведення робіт та органів державного пожежного нагляду.

3. Правила утримання технічних засобів протипожежного захисту

Будівлі та приміщення повинні оснащуватися установками пожежної сигналізації та пожежогасіння відповідно до чинних нормативних документів. Установки мають бути справними і мати сертифікат відповідності. Для їх утримання в працездатному стані необхідно забезпечувати такі заходи:

- технічне обслуговування з метою збереження показників безвідмовної роботи на період терміну служби;
- матеріально-технічне забезпечення;
- опрацювання необхідної експлуатаційної документації обслуговуючого персоналу.

Організації, які здійснюють технічне обслуговування, монтаж та наладку установок, повинні мати ліцензію на право виконання цих робіт. Мережі протипожежного водогону повинні забезпечувати потрібні за нормами витрати та напору води.

4. Утримання інженерного обладнання

Силове і освітлювальне електроустаткування, електропроводка та інші споживачі електроенергії повинні виконуватися та експлуатуватися відповідно до Правил улаштування електроустановок (ПУЕ) і до Правил

технічної експлуатації (ПТЕ). Електропроводка, роздільні пристрої, апаратура, електрообладнання, вимірювальні прилади, а також запобіжні пристрої різного типу, рубильники та інші пускові апарати і пристрої повинні монтуватися на негорючих основах (текстоліт, гетинакс, тощо). Розподільні електрощити, електродвигуни повинні періодично оглядатися і очищатися від пилу. Приєднання нових споживачів повинно проводитися з відома особи відповідальної за експлуатацію електрогосподарства. Зіпсовані електроапарати та прилади повинні бути терміново відремонтовані або замінені. Плавкі вставки запобіжників повинні бути калібровані із зазначенням на клемі номінального струму вставки, Настільні лампи, вентилятори, телевізори, радіоприймачі, холодильники та інші електроприлади повинні вмикатися в мережу тільки через справні штепсельні розетки і електрошнури. Експлуатація тимчасових електромереж не дозволяється. Заміри опору ізоляції в силових і освітлювальних мережах необхідно проводити не рідше одного разу на два роки. Забороняється встановлення електропобутових приладів (телевізорів, холодильників тощо) в нішах меблів. У приміщеннях електроустановок повинні застосовуватися вуглекислотні вогнегасники. Під час вечірньої перевірки службових приміщень, необхідно відключити електрообладнання, електроапаратуру та інші електроприлади, перебування яких в нічний час під напругою не обов'язкове. Обігрівання приміщень повинно здійснюватися системами центрального або місцевого водяного опалення. Вентиляційні повітропроводи повинні очищатися не рідше 2 рази на рік.

5. Порядок огляду, приведення в пожежобезпечний стан і закриття приміщень, будівель після закінчення роботи

Після закінчення робочого дня працівники повинні навести порядок на робочому місці, зачинити вікна, вимкнути електроживлення приладів та обладнання, яким вони користувалися. Відповідальний за пожежну безпеку у приміщенні після закінчення роботи повинен оглянути його, переконатися у відсутності порушень, що можуть привести до пожежі; перевірити відключення електроприладів, обладнання, освітлення.

6. Порядок проведення навчання і перевірки знань з питань пожежної безпеки персоналу та посадових осіб організації

Працівники під час зарахування на роботу повинні проходити інструктаж з питань пожежної безпеки (надалі протипожежні інструктажі). Попередньо - особи, яких зараховують на роботу, пов'язану з підвищеною пожежною небезпекою до початку самостійного виконання робіт, повинні пройти спеціальне навчання (пожежно-технічний мінімум), а потім постійно, один раз на рік, - перевірку знань.

За призначенням та часом протипожежні інструктажі поділяються на вступний, первинний, повторний, позаплановий та цільовий.

Вступний протипожежний інструктаж проводиться з усіма працівниками, які щойно прийняті на роботу (постійну або тимчасову), а також з особами, які прибули в організацію у відрядження, на виробничу практику (навчання) і братимуть безпосередню участь у виробничому процесі. Він проводиться на підставі діючих в організації правил, інструкцій та інших нормативних актів з питань пожежної безпеки фахівцем, на якого наказом по організації покладені ці обов'язки і може поєднуватись із вступним інструктажем з охорони праці. Програма проведення вступного протипожежного інструктажу затверджується керівником (заступником, головним інженером) організації.

Первинний протипожежний інструктаж проводиться безпосередньо на робочому місці до початку виробничої діяльності працівника.

Його повинні проходити :

- усі новоприйняті на роботу (постійну чи тимчасову) ;
- працівники переведені з інших структурних підрозділів, виробничих ділянок організації;
- особи, які прибули в організацію у відрядження і братимуть безпосередню участь у виробничому процесі;
- будівельники сторонніх організацій, які виконуватимуть будівельно-монтажні, ремонтні чи інші роботи;
- учні (студенти) під час виробничої практики (навчання).

Програма проведення первинного протипожежного інструктажу затверджується керівником відповідного структурного підрозділу, відповідальною особою за протипожежний стан або керівником організації (його заступником). Програми для проведення вступного та первинного протипожежних інструктажів погоджуються з органами Державного пожежного нагляду.

Повторний протипожежний інструктаж проводиться на робочому місці з усіма працівниками не менш, як раз на рік за переліком питань, з якими необхідно ознайомити працівників під час проведення вступного та первинного протипожежних інструктажів.

Позаплановий протипожежний інструктаж проводиться з працівниками на робочому місці або у спеціально відведеному для цього приміщенні:

- у разі введення в дію нових нормативних актів з питань пожежної безпеки (норм, правил, інструкцій, положень тощо);
- у разі зміни технологічного процесу, застосування нового або заміни чи модернізації існуючого пожежонебезпечного устаткування;
- на вимогу державних інспекторів з пожежного нагляду, якщо виявлене незадовільне знання працівниками правил пожежної безпеки на робочому місці, їх невміння діяти у випадку пожежі та користуватися первинними засобами пожежогасіння.

Позаплановий протипожежний інструктаж проводиться індивідуально або з групою працівників споріднених професій (видів робіт). Обсяг та зміст

інструктажу визначається у кожному випадку окремо, залежно від обставин, що спричинили необхідність його проведення.

Цільовий протипожежний інструктаж проводиться з працівниками перед виконанням ними разових (тимчасових) пожежонебезпечних робіт (зварювальних, паяльних та інших), при ліквідації стихійного лиха, аварії.

Первинний, повторний, позаплановий, та цільовий протипожежні інструктажі проводяться безпосередньо керівниками робіт, які пройшли навчання і перевірку знань з питань пожежної безпеки. Ці інструктажі завершуються перевіркою знань. Перевірку здійснює особа, яка проводила інструктаж. Протипожежні інструктажі дозволяється проводити разом з відповідними інструктажами з охорони праці. При проведенні всіх видів протипожежних інструктажів, крім цільового, у спеціальних журналах робляться записи (окремо від інструктажів з питань охорони праці) з підписами осіб, з якими проводився інструктаж та тих, хто його проводив. Запис про проведення цільового протипожежного інструктажу робиться у документі, що дозволяє виконання робіт (наряд-допуск).

7. Обов'язки та дії працівників у разі виникнення пожежі

У разі виявлення ознак пожежі працівник який їх помітив повинен: негайно повідомити про це Державну пожежну охорону (номер телефонуй 101), вказати при цьому адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище:

повідомити про пожежу керівника ;

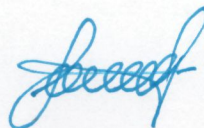
вжити заходів щодо евакуації людей та матеріальних цінностей, гасіння пожежі з використанням вогнегасників та інших засобів пожежогасіння.

Керівник та добровільна пожежна дружина, яким повідомлено про виникнення пожежі повинні:

- перевірити чи викликано пожежну охорону;
- вимкнути, у разі необхідності, електричне і газове живлення;
- у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), вивести за межі небезпечної зони усіх працівників які не беруть участі у гасінні пожежі;

- організувати зустріч підрозділів Державної пожежної охорони, надати їм допомогу в локалізації та ліквідації пожежі.

Інструкції розробив: Завідувач
Сектору юридичного забезпечення

Яценко М В.

Погоджено:
Відповідальний за пожежну безпеку
в Гребінківській селищній раді

Руденко В. М.